

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΙΗ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 757 ²	Προηγιασμένη θεία λειτουργία Τετάρτη 20 Μαρτίου 2013 ἐσπέρας (2001)	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης
--	--	---

Τί εἶνε ἡ Προηγιασμένη

Η θεία λειτουργία ποὺ τελεῖται, ἀγαπητοί μου, κατὰ κανόνα τὴν Τετάρτη καὶ τὴν Παρασκευὴ τῶν ἐβδομάδων τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς ὀνομάζεται **προηγιασμένη**. Γιατί ὀνομάζεται ἔτσι, καὶ γιὰ ποιὸ λόγο θεσπίσθηκε ἡ λειτουργία αὐτή, εἶνε ἀνάγκη νὰ ἐξηγήσουμε μὲ λίγα ἀπλᾶ λόγια.

***

Γιὰ νὰ τελεσθῇ ἡ θεία λειτουργία, χρειάζεται **ἄρτος καὶ οἶνος**, ψωμί καὶ κρασί. Χωρὶς αὐτὰ λειτουργία δὲν γίνεται. Αὐτὰ ὁ ἱερεὺς τὰ βάζει ἐπάνω στὴν ἁγία τράπεζα· τὸν ἄρτο στὸ δισκάριο καὶ τὸν οἶνο στὸ ἅγιο ποτήριο.

Τὸ ψωμί καὶ τὸ κρασί μένουν ἔτσι μέχρι τέλους τῆς λειτουργίας; Ὁχι. Μένουν κρασί καὶ ψωμί μέχρι τὸ σημεῖο ἐκεῖνο ποὺ ἀκοῦμε «*Τὰ σὰ ἐκ τῶν σῶν σοὶ προσφέρομεν, κατὰ πάντα καὶ διὰ πάντα*». Ἐκείνη τὴ στιγμή ὁ ἱερεὺς μέσα στὸ ἅγιο βῆμα προσεύχεται, καὶ οἱ Χριστιανοὶ ἔξω γονατιστοὶ προσεύχονται, καὶ ὅλη ἡ Ἐκκλησία παρακαλεῖ τὸ Θεό, γιὰ νὰ γίνῃ τὸ θαῦμα, τὸ θαῦμα τῶν πιστῶν – ἐκεῖνοι ποὺ δὲν πιστεύουν, ὅσα καὶ νὰ τοὺς ποῦμε, δὲν παραδέχονται τὸ θαῦμα. Τὴν ὥρα ποὺ ὁ ἱερεὺς παρακαλεῖ καὶ λέει «*Μεταβαλὼν τῷ Πνεύματί σου τῷ ἁγίῳ*», τὴν ὥρα ἐκείνη τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιο καταβαίνει, καὶ **τὸ ψωμί γίνεται σῶμα Χριστοῦ καὶ τὸ κρασί γίνεται αἷμα Χριστοῦ**. Αὐτὸ εἶνε τὸ θαῦμα.

–Μά..., θὰ πῆ κάποιος ὀλιγόπιστος.

Δὲν ἔχει μά. Ἄν δὲν ἔχῃς **πίστι**, μὴν παῖς στὴν ἐκκλησία. Προτιμότερο νὰ κάθῃς στὸ σπίτι σου ἢ στὸ καφενεῖο, παρὰ νὰ πᾶς στὴν ἐκκλησία χωρὶς νὰ πιστεύῃς.

Τὴν ὥρα λοιπὸν ποὺ γονατίζουμε, στὸ «*Τὰ σὰ ἐκ τῶν σῶν...*», γίνεται **τὸ μεγάλο θαῦμα**.

–Μὰ πῶς; θὰ ρωτήσετε.

Σὰς ἐρωτῶ κ' ἐγώ· εἶνε τὸ μόνο μυστήριο; Ὅσοι ἀποροῦν, πῶς γίνεται τὸ ψωμί σῶμα Χριστοῦ καὶ τὸ κρασί αἷμα Χριστοῦ, τοὺς ἀπαν-

τοῦμε, ὅτι δὲν εἶνε αὐτὸ τὸ μόνο μυστήριο. **Ὅλη ἡ ζωὴ εἶνε γεμάτη μυστήρια**.

Ἄν πᾶς λ.χ. σ' ἓνα **ἀμπέλι**, τί βλέπεις; Ἐνα κούτσουρο καὶ μία ρίζα. Ἡ **ρίζα** τί κάνει; Ρουφάει νερό, καὶ τὸ νερὸ γίνεται σταφύλι, γίνεται **κρασί**. Ρωτήστε ὅποιον γεωπὸνο θέλετε· πῶς ἡ ρίζα τῆς κληματαριᾶς παίρνει τὸ νερὸ καὶ τὸ κάνει κρασί; Δὲν μπορεῖ νὰ μᾶς ἐξηγήσῃ. Ἐνα περιβόλι, ἔχει λεμονιές, πορτοκαλιές, μηλιές κ.τ.λ.. Τί τραβᾶνε οἱ ρίζες τους; **Νερό**· καὶ τὸ νερὸ αὐτὸ ἡ λεμονιά τὸ κάνει λεμόνι, ἡ πορτοκαλιά πορτοκάλι, ἡ μηλιά μῆλο. Πῶς γίνεται αὐτό; **Μυστήριο**, δὲν μπορεῖς νὰ τὸ ἐρμηνεύσῃς.

Ἄνοιξε καὶ τὰ σπλάχνα τῆς γῆς· θὰ βρῆς **κάρβουνο**. Τὸ κάρβουνο αὐτὸ ζυμώνεται ἐκεῖ καὶ γίνεται **διαμάντι**! Ἐ λοιπὸν· αὐτὸς ποὺ παίρνει τὸ κάρβουνο καὶ τὸ κάνει διαμάντι, αὐτὸς ποὺ παίρνει τὸ νερὸ καὶ τὸ κάνει κρασί, αὐτὸς ποὺ παίρνει τὸ νερὸ καὶ τὸ κάνει λεμόνι ἢ πορτοκάλι, αὐτὸς μπορεῖ νὰ πάρῃ ἐδῶ τὸ ψωμί καὶ νὰ τὸ κἀνῃ σῶμα Χριστοῦ καὶ τὸ κρασί νὰ τὸ κἀνῃ αἷμα Χριστοῦ. Καὶ αὐτὸ τὸ θαῦμα γίνεται τὴν ὥρα ποὺ προσεύχεται ὁ ἱερεὺς. Πίστις χρειάζεται.

Πότε γίνεται τὸ θαῦμα; Στὴ θεία **λειτουργία** τοῦ ἱεροῦ **Χρυσοστόμου** καὶ τοῦ μεγάλου **Βασιλείου**. Στὴ λειτουργία τῶν προηγιασμένων δὲν γίνεται μεταβολή, δὲν γίνεται αὐτὸ τὸ θαῦμα.

–Δὲν γίνεται θαῦμα; Τί λές;

Δὲν γίνεται, γιατί **ἔχει γίνῃ**. Τὰ τίμα δῶρα εἶνε ἤδη ἁγιασμένα, εἶνε «*προηγιασμένα*». Αὐτὰ ποὺ ἔχουμε ἐπάνω στὴν ἁγία τράπεζα, δὲν γίνονται τὴν ὥρα αὐτὴ σῶμα καὶ αἷμα Χριστοῦ, ἀλλὰ ἔχουν γίνῃ προηγουμένως. Πότε; Τὸ **Σάββατο** ἢ τὴν **Κυριακή**, στὴν προηγουμένη θεία λειτουργία, ὁ ἱερεὺς κρατᾷ τὸν ἁγιασμένο ἄρτο καὶ τὸν φυλάει γιὰ τὴν προηγιασμένη. Γι' αὐτὸ βλέπετε στὶς ἄλλες θείες

λειτουργίες, στη μεγάλη είσοδο, όταν βγαίνει ο Ιερέυς και κρατάει τὰ ἅγια στὸ «*Οἱ τὰ Χερουβὶμ μυστικῶς εἰκονίζοντες...*», δὲν γονατίζουμε· γιατί δὲν εἶνε ἀκόμα ἁγιασμένα. Ἐνῶ στήν προηγιασμένη ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή εἶνε ἁγιασμένα ὅλα· γι' αὐτὸ ὅταν γίνεται ἡ μεγάλη εἴσοδος καὶ ψάλλουμε τὸ «*Νῦν αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν...*», γονατίζουμε ὅλοι· διότι περνάει ὁ Χριστός. Αὐτὴ εἶνε ἡ διαφορά τῆς προηγιασμένης θείας λειτουργίας ἀπὸ τὶς ἄλλες τὶς τέλειες θεῖες λειτουργίες.

—Μά, θὰ πῆτε, **γιατί** νὰ ἀγιάζωνται ἀπὸ τὴν προηγουμένη θεία λειτουργία;

Ἐπὶ ἀνάγκη. Διότι τὴ Μεγάλῃ Τεσσαρακοστῇ μόνο Σάββατο καὶ Κυριακῇ ἐπιτρέπεται νὰ γίνεται πλήρης θεία λειτουργία.

—**Γιατί ὄχι καὶ τὶς ἄλλες ἡμέρες** τῆς ἑβδομάδος;

Διότι ἡ θεία λειτουργία εἶνε πανήγυρις, εἶνε Πάσχα Κυρίου, εἶνε **χαρμόσυνη** ἑορτή. Καὶ ἐπειδὴ ἡ Μεγάλῃ Τεσσαρακοστῇ εἶνε **πένθιμη** περίοδος, δὲν ἐπιτρέπεται θεία λειτουργία παρὰ μόνο Σάββατο καὶ Κυριακῇ.

—Αὐτὸς μόνο εἶνε ὁ λόγος;

Εἶνε καὶ ὁ ἕξις. Ὅσοι ἤθελαν νὰ κοινωνήσουν, ἔπρεπε νὰ περιμένουν τὸ Σάββατο καὶ τὴν Κυριακῇ. Οἱ Χριστιανοὶ ὅμως τῶν πρώτων αἰώνων δὲν μπορούσαν νὰ μείνουν Δευτέρα, Τρίτη, Τετάρτη, Πέμπτη, Παρασκευὴ χωρὶς θεία κοινωνία. **Ἦθελαν νὰ κοινωνοῦν τακτικά**, εἶχαν μεγάλο πόθο. Ὁ μέγας Βασίλειος λέει, ὅτι οἱ Χριστιανοὶ τότε κοινωνοῦσαν καὶ Τετάρτη καὶ Παρασκευὴ καὶ κάθε μέρα ἀκόμη. Γι' αὐτοὺς λοιπὸν τοὺς ζωντανοὺς Χριστιανούς, ποὺ εἶχαν ζῆλο, ἡ Ἐκκλησία ὤρισε νὰ γίνεται ἡ προηγιασμένη θεία λειτουργία καὶ νὰ κοινωνοῦν οἱ πιστοί. Μὲ τὴν προηγιασμένη θεία λειτουργία δίδεται ἡ εὐκαιρία στοὺς Χριστιανούς νὰ κοινωνοῦν συχνά.

Τώρα ἄλλαξαν τὰ χρόνια. Οἱ Χριστιανοὶ εἶνε τόσο ψυχροὶ καὶ ἀδιάφοροι, ποὺ πολλοὶ κοινωνοῦν **μιὰ φορὰ τὸ χρόνο**, τὴ Μεγάλῃ Πέμπτη ἢ τὴ νύχτα τῆς Ἀναστάσεως ἢ τὰ Χριστούγεννα. Μερικοὶ πάλι κοινωνοῦν δυὸ ἢ τρεῖς φορές τὸ χρόνο. Κάποιοι ἄλλοι σπάνια κοινωνοῦν.

Ἡ προηγιασμένη εἶνε μιὰ ἀπόδειξις, ὅτι ἡ Ἐκκλησία μᾶς προτρέπει **νὰ κοινωνοῦμε ὅσο μπορούμε συχνότερα**. Ἐμεῖς ποιά συμβουλή νὰ δώσουμε στὴ σημερινή μας ἐποχή; Τίθεται τὸ ἐρώτημα· νὰ κοινωνοῦμε δύο ἢ τρεῖς φορές τὴν ἑβδομάδα, ὅπως οἱ πρῶτοι Χριστιανοί; Νὰ κοινωνοῦμε πέντε καὶ δέκα φορές τὸ

χρόνο; Νὰ κοινωνοῦμε μόνο τὸ Πάσχα καὶ τὰ Χριστούγεννα;

Ἐμένα ρωτᾶτε; Ρωτῆστε τὸν ἱερὸ Χρυσόστομο· καὶ ὅ,τι μᾶς πῆ ἐκεῖνος, αὐτὸ νὰ κάνουμε. Ρώτησαν πράγματι τὸ Χρυσόστομο, ποὺ ἔκανε τὴ θεία λειτουργία, καὶ ὁ ἅγιος πατέρας τοὺς ἀπήντησε· «Εἶσαι ἕτοιμος; κοινωνοῦν **κάθε μέρα**. Δὲν εἶσαι ἕτοιμος; **οὔτε τὴ Λαμπρῇ** νὰ μὴν κοινωνήσης· γιατί καὶ ὁ Ἰούδας κοινωνῆσε ἀλλὰ κολάστηκε».

Αὐτὸ εἶνε τὸ μεγάλο ζήτημα· ὄχι πόσες φορές θὰ κοινωνοῦμε, ἀλλὰ πόσες φορές **θὰ εἴμαστε ἕτοιμοι**. Καὶ γιατί νὰ μὴν εἴμαστε ἕτοιμοι; Ἀπὸ μᾶς ἐξαρτᾶται **νὰ ἐτοιμαστοῦμε**.

Βέβαια εἴμαστε ἁμαρτωλοὶ, ἔχουμε ἀκάθαρτη ψυχὴ, εἴμαστε ἀνάξιοι νὰ πλησιάσουμε τὴ θεία κοινωνία. Ἄλλ' ὑπάρχει τρόπος νὰ καθαριστοῦμε. Δίπλα μας τρέχει τὸ ποτάμι. Εἴμαστε ἀκάθαρτοι; ἄς πᾶμε **νὰ καθαριστοῦμε**.

Ἔρχεται Λαμπρῇ καὶ θὰ πρέπη νὰ εἶνε ὅλα καθαρὰ· τὰ ποτήρια, τὰ τζάμια, τὰ παράθυρα, τὰ ἔπιπλα... Τὰ πάντα καθαρὰ, καὶ ἡ καρδιά μας νὰ εἶνε ἀκάθαρτη; Ὅπως οἱ νοικοκυρὲς ἔχουν μεγάλη φροντίδα γιὰ τὸ σπίτι, ἔτσι νὰ φροντίσουμε ὅλοι **νὰ καθαρίσουμε καὶ τὴν ψυχὴ μας** ἀπὸ τὶς ἁμαρτίες. Πλυντήριο καὶ ποτάμι ποὺ καθαρίζει εἶνε ἡ μετάνοια καὶ ἡ ἱερά ἐξομολόγησις. Στὴν ἐξομολόγησι νὰ πᾶμε ὅλοι· καὶ ὁ πιὸ ἅγιος ἀκόμα νὰ περάσῃ ἀπὸ ἱερά ἐξομολόγησι, νὰ καθαριστῇ· καὶ ὅταν εἶνε καθαρὸς, τότε νὰ προσέλθῃ στὴ θεία κοινωνία.

Ἡ θεία κοινωνία, γι' αὐτὸν ποὺ ἐτοιμάστηκε, θὰ εἶνε ζωὴ, θὰ εἶνε ἀπόλαυσις, θὰ εἶνε φάρμακο, θὰ εἶνε **αὐτὸς ὁ Χριστὸς** στὴν καρδιά του.

* * *

Αὐτά, ἀγαπητοί μου, εἶχα νὰ σᾶς πῶ ὡς πρὸς τὰ προηγιασμένα ἅγια δῶρα.

Συνεπῶς, ὅσοι ἀπὸ σᾶς κάνατε τὴ θυσία νὰ νηστεύσετε σήμερα, ὅσοι ἔχετε προετοιμαστῆ καὶ ἐξομολογηθῆ τὰ ἁμαρτήματά σας, ὅσοι αἰσθάνεστε τὸ Χριστὸ μέσα στὴν καρδιά σας, νὰ πλησιάσετε τώρα ποὺ θὰ βγῆ τὸ ἅγιο ποτήριο καὶ νὰ κοινωνήσετε. Οἱ ἄλλοι δὲν πρέπει νὰ κοινωνήσουν, ἀλλὰ **νὰ φροντίσουν** νὰ τακτοποιήσουν τὸν ἑαυτό τους, νὰ πλύνουν μὲ τὴν ἐξομολόγησι τὰ ἀκάθαρτα ποὺ ἔχουν μέσα στὴν ψυχὴ τους, καὶ ἔτσι καθαροὶ πλέον νὰ πλησιάσουν τὰ ἅγια τῶν ἁγίων καὶ νὰ ἐορτάσουν τὰ πάνσεπτα πάθη τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τὴν ἔνδοξο ἀνάστασί του· ἀμήν.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**